

Формулювання ризик-питань

ЛЕЦЬ ВІКТОРІЯ

ГОЛОВНИЙ ЕКСПЕРТ КОМПОНЕНТУ «МОЛОЧНИЙ СЕКТОР»

Фінансова підтримка:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Як проводити оцінку ризиків

Основні етапи оцінки ризику:

1. Ідентифікація і пріоритизація небезпек(и)
2. Розробка **ризик-питань** (визначити небажаний результат)
3. **Охарактеризувати небезпеки** (якщо комісія Кодексу Аліментаріус)
4. Визначення кроків (**шлях проходження ризику**), необхідних, щоб прослідкувати шлях від небезпеки до небажаного результату
5. Визначення необхідних **даних та інформації**
6. **Збір** даних та інформації для оцінки ймовірності для кожної події
7. **Оцінка ризику**
 - *Якісно*
 - *Кількісно*

Ризик-менеджер

(міністр, голова служби,
керівники управлінь та ін)

Оцінювач ризику

Запитання?

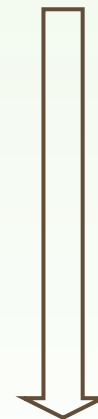

Відділи з оцінки
ризиків

Технічне
завдання

Передумови

Результати

Ризик-менеджер

Комунікатор

Споживачі

Медія

Оператори
ринку

Експерти

Розробка ризик-питань

- це важливий крок у проведенні оцінки ризику
- існують різні підходи у всьому світі та в різних установах

Наприклад, в ЄС:

- В Європі, зокрема в контексті роботи EFSA, формулювання ризик-питань - це завдання, які вимагають конкретної оцінки ризику для однієї чи декількох небезпек, і найчастіше їх надають ризик-менеджери з Європейської комісії або країни-члени ЄС.
- Завершення етапу формування ризик-питання часто вимагає **тісного діалогу між менеджерами ризику та оцінювачами ризиків** для уточнення контексту запитуваної оцінки ризику, щоб **сформульовані питання мали надійну наукову основу для оптимізації підтримки прийняття рішень та управління ризиками.**

Розробка ризик-питань

- якщо ризик-менеджер не правильно сформує ризик-питання, то є ризик, що він не отримає відповідь, яка допоможе йому прийняти рішення!

Розробка ризик-питань

- Ризик, який буде оцінюватися, має бути чітко визначеним
- Кілька різних питань ризику можуть бути задані для тієї ж самої небезпеки!
- Якщо недостатньо конкретні питання ризику, то їх можна інтерпретувати по-різному...

Приклад: Який ризик ввезення пташиного грипу в сприйнятливу популяцію в Кенії?

АБО

Приклад: Який **(щорічно)** ризик появи **(високо або слабо патогенного)** пташиного грипу H5N1 **(через міграцію птахів/ торгівлю птиці / торгівлю дикої птиці?)** в **(диких птахів / домашніх / людської популяції?)** в Кенії?

Розробка ризик-питань

Питання ризику мають бути наскільки ясними, наскільки можливо!

- **Яка конкретна небезпека?**
 - Патоген X або список патогенів
- **Які вектори / фоміти розглядати?**
 - Живі тварини
 - Вектори
 - Харчові продукти
- **Який специфічний ризик буде оцінюватися?**
 - Занесення
 - Зараження через прямий контакт між дикими і свійськими тваринами
- **Період часу?**
 - за рік/місяць?
- **Місце?**
- **Якісна чи кількісна оцінка?**

Розробка ризик-питань: приклади

Zoonoses and Public Health

ORIGINAL ARTICLE

Підхід якісної оцінки ризику для швейцарських молочних продуктів: можливості і обмеження

S. Menéndez González^{1*}, S. Hartnack^{2†}, T. Berger³, M. Doherr^{2*} and E. Breidenbach¹

‘Який ризик для здоров'я людини від споживання швейцарських молочних продуктів, беручи до уваги вид продукту, який було спожито, і тип підприємства, де його було вироблено?’.

Розробка ризик-питань: приклади

ELSEVIER

Available online at www.sciencedirect.com

Preventive Veterinary Medicine 86 (2008) 43–56

www.elsevier.com/locate/prevetmed

PREVENTIVE
VETERINARY
MEDICINE

Кількісна оцінка ризику занесення ящуру в Іспанію через імпорт живих тварин

B. Martínez-López^{a,*}, A.M. Perez^{b,c}, A. De la Torre^d,
J.M. Sánchez-Vizcaíno Rodríguez^a

‘Яка ймовірність занесення ящуру в Іспанію через імпорт живих тварин?’.

ELSEVIER

Preventive Veterinary Medicine 37 (1998) 129–145

PREVENTIVE
VETERINARY
MEDICINE

Кількісна оцінка ризику лістеріозу у людей внаслідок споживання м'яких сирів, вироблених із сирого молока

N. Bemrah^a, M. Sanaa^{a,*}, M.H. Cassin^b, M.W. Griffiths^c, O. Cerf^a

^a Epidemiology and Animal Health Management Laboratory, Alfort Veterinary School, Maisons-Alfort, France

^b Decisionalysis Risk Consulting, Cambridge, UK

^c Department of Food Science, University of Guelph, Guelph, Ontario, Canada

‘Яка ймовірність зараження населення *Listeria Monocytogenes* через споживання м'яких сирів вироблених із сирого молока?’.

Розробка ризик-питань: приклади

Кількісна оцінка ризику занесення вірусу ящура у вільну зону без вакцинації Аргентини через легальну торгівлю яловичих кісток і невакцинованих сприйнятливих видів тварин.

Andrea Marcos^{1*} and Andrés M. Perez²

¹ Epidemiology Coordination, Animal Health National Directorate, National Service of Animal Health and Agrifood, Buenos Aires, Argentina, ² Department of Veterinary Population Medicine, Center for Animal Health and Food Safety, College of Veterinary Medicine, University of Minnesota, St Paul, MN, United States

OPEN ACCESS

Edited by:
Salome Dürr,
University of Bern, Switzerland

Argentina is a foot-and-mouth disease (FMD)-free country divided into five zones associated to disparate epidemiological situations and control strategies. Two zones are free from FMD with vaccination and three without vaccination. Quantitative risk

ORIGINAL RESEARCH ARTICLE

Front. Vet. Sci., 05 November 2019 | <https://doi.org/10.3389/fvets.2019.00381>

Ризик поширення ящуру через доступ громадськості до сільської місцевості під час спалаху.

 Harriet Auty^{1*}, **Dominic Mellor²**, **George Gunn¹** and **Lisa A. Boden³**

¹Epidemiology Research Unit, Scotland's Rural College, Inverness, United Kingdom

²School of Veterinary Medicine, College of Medical, Veterinary and Life Sciences, University of Glasgow, Glasgow, United Kingdom

³The Global Academy of Agriculture and Food Security, The Royal (Dick) School of Veterinary Studies, The Roslin Institute, Midlothian, United Kingdom

Розробка ризик-питань: приклади

1. Яка ймовірність появи ентеротоксинів (ЕТ) *Staphylococcus* spp в пастеризованому молоці, виробленому в Україні?

2. Який ризик вживання ентеротоксинів (ЕТ) *Staphylococcus* spp через споживання пастеризованого молока населенням України?

Розробка ризик-питань: приклади

Якісна оцінка ризику ймовірності занесення та поширення заразного вузликового дерматиту ВРХ в Україні

- Який ризик занесення ЗВД ВРХ в Україну в наступному році?
- У випадку занесення ЗВД ВРХ в Україну, який ризик подальшої передачі вірусу в країні протягом наступного року?

